عکس تزئینی است

نه به ضیافت سوگ

درباره پویش هایی که به غذای مراسم ترحیم نه می گویند و سهمی که هریک از ما می توانیم در آن داشته باشیم

گزارش روز

معصومه فرمانی گیا
خبرنگار

حذف «ناهار خاک‌سپاری از مراسم ترحیم»، رؤیای آدم خوش‌فکری است که احتمالا شرم خیلی از خانواده‌های کم‌بضاعت را در مراسم سوگ عزیزشان برای میزبانی از میهمانان، دیده و دلش لرزیده است. بذر این طرح را هرکه برای اولین بار کاشته، به یقین آدم صاحب‌فکری بوده و عمیقا به این باور رسیده است که جسم به جامانده از روح اموات، نهایتا تا چند هفته بعد از مرگ، کاملا از بین می‌رود و تشریفات و زدوبندهای دنیایی ما هیچ سودی به حال آن‌ها نخواهد داشت و شاید تنها برای التیام دل بازماندگان است. «برگزاری مراسم هرچه ساده‌تر بهتر»، ابتکاری است حاصل حرکت دسته جمعی اهالی شاندیز و طرقبه و بدون شک فکری بوده که هم‌زمان در ذهن خیلی‌ها جرقه انداخته است، اما تا زمان اجرای این حرکت خودجوش، عملیاتی نشده بود. ما پیش‌تر هم در گزارشی با تیتر «سوگواری بدون تشریفات» از برخی از این پویش‌ها گفته بودیم؛ حالا نوبت شماست که به این قبیل پویش‌ها بپیوندید و صرفا با حضورتان، تسلی خاطر خانواده‌ای باشید که عزیزی را از دست داده‌اند.

سوگ روی سوگ

شروع روایت به چند ماه گذشته برمی‌گردد؛ زمانی که اهالی طرقبه و شاندیز میثاق نامه ای را امضا کردند تا مقابل باور غلطی بایستند؛ بدعتی که در حال رونق گرفتن است و نشئت گرفته از چشم و هم چشمی های بی دلیل.

مراسم تشییع و خاک سپاری معمولا از صبح شروع می شود و پروسه ای طولانی و خسته‌کننده دارد. همراهی جمعی از اقوام با میت، آن هم از غسالخانه تا مقابل منزل، ذبح دام و طواف دادن میت اطراف منزل و.... مراسم معمولا تا ظهر و گاهی بعد از ظهر طول می‌کشد. معمولا رسم بر این است که مداح برنامه، همه میهمانان را برای صرف ناهار به یکی از رستوران ها یا تالارهای شهر دعوت می‌کند. متناسب با تمکن مالی افراد، درجه پذیرایی فرق می‌کند؛ اینکه یک نوع غذا باشد یا برای خوشایند حاضران، متنوع و چرب تر تدارک دیده باشند.

ماجراهایی که خواندید، برای خیلی از خانواده ها، سوگ روی سوگ است و هنوز غالب خانواده ها اصرار به تکرارش دارند و به اصطلاح حاضر نیستند درمقابل دیگران کم بیاورند. این روایت پرتکرار را بخوانید؛ با تأمل بخوانید و راحت ازکنارش نگذرید.

پسر ارشد خانواده برایمان حرف می زند. هفت سال از فوت ناگهانی پدرش می‌گذرد و تازه بیست ساله شده است. معنای عبارت «ناگهانی» را از سوگ و مرگ بابا فهمیده است. تعریف می‌کند: بابا از چند پله افتاد. بعد از آن نفهمیدم چه اتفاقی افتاد. فقط صدای گریه بلند مادرم در بیمارستان یادم مانده و پرده سیاهی که بلافاصله بر سردر خانه مان نشست تا هربار بیرون می‌رفتم و برمی‌گشتم، یادآوری کند من سیزده ساله، مرد خانواده هستم و بابا دیگر برنمی‌گردد.

می‌گوید: «لطفا نامی از من نباشد» و ادامه می دهد: حقیقتا بین اقوام، بضاعت مالی خانواده ما و پدرم از همه کمتر بود و ما حتی برای هزینه کفن و دفن هم مانده بودیم. شوک آن ماجرا به قدری زیاد بود که من تا ماه ها فکر می‌کردم خواب هستم و منتظر بودم دستی تکانم دهد و از این کابوس نجات پیدا کنم. اما بابا رفته بود و ما دستمان همچنان خالی بود. چیزی برای خوردوخوراک خودمان نداشتیم. اولش گفتم من چیزی از آن روزها یادم نیست، اما خوشبختانه بعدها همه از آبرومندانه بودن مراسم تعریف می‌کردند و نمی دانستند هزینه آن شام و ناهارها و مراسم، به قیمت از دست دادن خانه نقلی مان تمام شد. اقوام به اصطلاح درجه یک، برای اعتبار و آبروی خودشان دست به جیب شده بودند و ناهار روز خاک سپاری، صبحانه روز سلام، شیرینی، میوه و مخلفات عید اول، تشریفات و شام هفتم و... را متقبل شدند. ولی شاید باورتان نشود، هنوز شام چهلم را نداده بودیم که یک لیست بلند بالا گذاشتند جلویمان که باید پرداخت می‌کردیم. ما به همین سادگی که دارم تعریف می‌کنم، بی خانمان شدیم، آن هم با چند بچه صغیر و کوچک. خانه را فروختیم و من از تحصیل انصراف دادم.

شاید فکر کنید خرافه است و باورتان نشود، اما چند وقت بعد مرگ بابا، خوابش را دیدم که داشت گریه می‌کرد و ناراحت بود. یقین دارم او حاضر نبوده زندگی زن و بچه اش به این روز بیفتد، آن هم به خاطر اینکه بگویند مراسم فلانی به قاعده بود. من مانده ام این چه رسوم و تشریفاتی است که عوض اینکه تسلی بخش باشد، داغ دل آدم را بیشتر می‌کند؟

شبیه این ماجرا، روایت بی نهایت است، تا دلتان بخواهد. برخی ها طوری سر باشکوه بودن مراسم با هم رقابت می‌کنند که گاه اصل مطلب فراموش شان می‌شود؛ اینکه فرد تازه درگذشته بیشتر نیاز به طلب غفران و رحمت دارد تا زحمت. تفاخر و القای لاکچری بودن به دوست و فامیل و اقوام، تا جایی پیش می‌رود که همه چیز را تحت الشعاع قرار می دهد.

حتما برای همین است که خیلی ها میثاق نامه ای را امضا کردند تا فقط در مراسمی شرکت کنند که پذیرایی فقط با چای و خرماست. برگزاری مراسم ترحیم با این شرط، رکن اول و اصلی میثاق نامه ای است که خیلی های دیگر را هم پای کار آورده است.

این جریان باید همه گیر شود

برخی ایده خلاقانه شان را با شبکه های اجتماعی درکسری از ثانیه با هموطنانشان به اشتراک گذاشتند و تکرار و تکرار کردند و درنتیجه حالا برخی دیگر هم راغب شده اند که به این پویش بپیوندند. این قبیل هزینه های اضافه، شاید خیلی به چشم بعضی آدم های طبقات مرفه نیاید، اما می تواند زندگی خیلی ها را نجات دهد؛ حداقلش اینکه باری بر دوششان نباشد.

غوغای سفره‌های رنگین و تشریفات و بریزوبپاش هایی که هیچ وقت قیدشان را از زندگی ما نزده اند و نمی زنند، می تواند داروی چند بیمار صعب العلاج باشد؟ اجاره بهای خانه چند فقیر می شود؟ چند دانش آموز و دانشجوی بی بضاعت می توانند با آن تحصیل کنند؟ چند مدرسه نیمه‌کاره در مناطق محروم با آن تکمیل می شود؟ هیچ کدام از این ها که نباشد، می توانند شکم چند یتیم را سیر کند و؟...

این جریان باید همه‌گیر شود.

شروع طرح در برخی مساجد مشهد

خیلی ها بر این باورند که مسئولان و بزرگان شهر باید شروع‌کننده این حرکت باشند تا برای دیگران باورپذیر باشد. مرکز رسیدگی به امور مساجد، اولین گزینه ای است که به نظر می رسد می تواند در زمینه انسجام و به نتیجه رسیدن طرح یادشده، نقشی مؤثر داشته باشد. هرچند حجت الاسلام والمسلمین امیرحسین احمدنیا، معاون فرهنگی و اجتماعی رسیدگی به امور مساجد استان های خراسان، درگفت وگو با خبرنگار شهرآرا، با بیان اینکه پویش پذیرایی با «چای و خرما» با اقبال خوب مردم روبه رو بوده است، ادامه می دهد: «مصوبه ای درباره این موضوع وجود ندارد و هنوز این جریان همه‌گیر نشده است، اما طرح در برخی مساجد مشهد هم شروع شده است و قطعا مساجد نقش تأثیرگذاری در این برنامه خواهند داشت».

اگر این موضوع را بگذارید کنار آمار مساجد مشهد که بیش از هزار مجموعه پویا و فعال می شود، آن‌گاه شما می توانید تأثیرگذاری آن را بیشتر متوجه شوید.

احمدنیا موضوع دیگری را هم پیش می‌کشد و درباره آن توضیح می دهد: از چهار سال گذشته، ستادی با محوریت سامان دهی مجالس ترحیم راه اندازی شده است؛ البته دبیری آن با بسیج مداحان است، اما همه ما در آن فعالیت می‌کنیم.

آیین نامه ها درباره برگزاری مراسم به مساجد ابلاغ شده است و تخلفاتی که برخی ها در اجرای برنامه در مساجد مرتکب می شوند، گزارش می شود. اما اعتراضی که اینجا وارد است، این است که مسجد فقط محل برگزاری مراسم است و هیچ نقشی در این جریان ها نمی تواند داشته باشد. بارها این موضوع را از کانون مداحان و اداره کل تبلیغات اسلامی مطالبه کرده ایم که امور مساجد را هم یکی از متولیان این جریان قرار دهند و اگر این اتفاق بیفتد، قطعا به نتایج بهتری ختم می شود.

بزرگان شهر شروع کننده باشند

حجت الاسلام والمسلمین علی اصغر بتوئی، رئیس اداره تبلیغات شاندیز، هم می‌گوید: همه باید دست به دست هم بدهیم تا این موضوع فرهنگ سازی شود، تا جایی که اگر کسی خواست خلاف آن عمل کند، خودش شرمنده شود.

او تأکید می‌کند: هر کسی به تناسب وظیفه ای که دارد، می تواند در اشاعه این فرهنگ کوشا باشد. شما از طریق رسانه، حوزه های علمیه و هیئت امنای مساجد و امامان جماعت؛ خلاصه همه و همه باید تلاش کنیم این اتفاق مبارک بیفتد که مراسم ختم، جایی برای طلب آمرزش و قرآن خوانی باشد، نه صحنه رقابت تجمل گرایی.

رئیس اداره تبلیغات شاندیز یادآوری می‌کند: تأثیرگذاری طرح یادشده زمانی بیشتر می شود که قشر مرفه و همچنین بزرگان شهر، شروع‌کننده آن باشند و آن وقت طبقات پایین جامعه هم از اینکه مراسمی برگزار نمی‌کنند، شرمنده نمی شوند.

بتوئی می‌گوید: بزرگان دین و فرهنگ ما باید پیش قدم شوند و بسم ا... را بگویند تا دیگران هم راهشان را ادامه دهند. اولش شاید سخت باشد، اما جاکه بیفتد، دعای خیلی ها را پشت سرمان داریم، ضمن اینکه صاحبان عزا که تمول مالی خوبی دارند، می توانند هزینه مراسم را صرف امور خیر کنند. شما فکر کنید ثمره برگرداندن یک زندانی به آغوش خانواده برای آن میت، بیشتر است یا ناهار و شام ما هیچه و؟...

او می افزاید: در روایات ما، ناهار و شام ماندن نزد کسی که عزیزی را از دست داده است، کراهت دارد و باید آن ها را میهمان خود کنیم. سنت پیامبر(ص) غذا فرستادن برای مصیبت دیدگان است، درحالی که ما حالا همه چیز را وارونه کرده ایم؛ البته تسلی دادن به معنای آرام کردن مصیبت دیده، کار شایسته ای است که نمی توان ازکنار آن گذشت. کسی که عزیزی را از دست داده است، نیاز دارد با او به لحاظ روحی و روانی همدردی شود تا بتواند با این مسئله کنار بیاید، اما نباید بگذاریم برای پذیرایی به سختی بیفتد.

حجت الاسلام والمسلمین دکتر غلامرضا صدیق اورعی، جامعه شناس و عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد، هم در این باره می‌گوید: برگزاری مراسم در هر حالتی ایجاد هم بستگی کرده، افراد را به هم نزدیک می‌کند، مشروط بر اینکه در برگزاری آن افراط و تفریط نشود. انجام رسوم غلط در هر حالتی آزاردهنده است و باید منسوخ شود.

گزارش جیبی

گره های مالی در توسعه تجدیدپذیرها

این روزها در شرایطی که خاموشی های مکرر گریبان‌گیر مردم شده است و تنها راه برون رفت از آن، توسعه تجدیدپذیرهاست، تأمین مالی ساخت نیروگاه های تجدیدپذیر در هاله ای از ابهام قرار دارد.

وزیر نیرو با شعار توسعه تجدیدپذیرها پا به ساختمان نیایش گذاشت و در ماه های ابتدایی شروع به‌کار از برنامه وزارت نیرو برای توسعه انرژی های تجدیدپذیر و رسیدن به ۵۰ هزار مگاوات در پنج سال به‌کمک بخش خصوصی و مشروط به تأمین مالی سخن گفت. همان روزها تفاهم نامه ای میان مپنا و ساتبا برای ساخت ۳ هزار مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر به امضا رسید اما این طور که به نظر می رسد، گامی برای تأمین مالی ازسوی صندوق توسعه ملی برداشته نشده است؛ چراکه چندی پیش امیر دودابی نژاد، معاون سرمایه‌گذاری و تنظیم مقررات سازمان انرژی های تجدیدپذیر، درباره این موضوع گفته بود: مهم ترین گلوگاه بخش خصوصی در حوزه تجدیدپذیر موضوع تأمین مالی است. بر اساس مصوبه هیئت وزیران، مجموعه های مرتبط با انجام و فرایند توسعه تجدیدپذیرها درکشور باید چاره اندیشی کنند.

به‌گزارش مهر، صندوق توسعه ملی در فروردین وعده ۳ میلیارد دلار تأمین مالی انرژی های تجدیدپذیر را داد، این در حالی است که محسن طرزطلب، معاون وزیر نیرو و رئیس سازمان انرژی های تجدیدپذیر، درباره تأمین مالی برای ساخت نیروگاه های تجدیدپذیر گفته بود: تاکنون ۱۰ درصد از ۲/۵ میلیارد دلاری که دولت قول تأمین آن را داده، محقق شده است.

اگرچه صندوق توسعه ملی وعده ۳ میلیارد دلار تأمین مالی تجدیدپذیرها را داده است اما به نظر می رسد به صورت قطره چکانی در حال تزریق مالی است؛ چراکه محمد اولیا، مدیرعامل گروه مپنا، در این زمینه می‌گوید: با توجه به مطالباتی که داریم، برای اجرای این پروژه ها با منابع خودمان، به شدت محدودیت داریم اما سعی خودمان را می‌کنیم و برخی پروژه ها با منابع مالی مپنا در حال انجام است.

او بیان کرد: اقداماتی که باید به صورت دولتی یا از طرف ساتبا برای تأمین مالی از صندوق توسعه ملی صورت بگیرد، بسیاری از توافقات و مصوبات راگذرانده اما هنوز به پولی که امکان آغاز عملیات اجرایی را داشته باشد، نرسیده است.

آن طور که علیرضا بنی هاشمی، مدیر نظارت و وصول مطالبات صندوق توسعه ملی، درباره میزان سرمایه درنظرگرفته شده برای توسعه انرژی های تجدیدپذیر گفته است، «برای توسعه انرژی های تجدیدپذیر ۳ میلیارد دلار درنظر گرفته شده است».

در صورتی که برای ۱۰۰ مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر به ۳۰ میلیون دلار نیاز باشد، برای احداث ۳۰ هزار مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر ۹ میلیارد دلار تأمین مالی باید صورت بگیرد، این در حالی است که صندوق توسعه ملی وعده ۳ میلیارد دلاری برای ساخت ۳۰ هزار مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر را داده است؛ یعنی تنها یک سوم از منابع موردنیاز را تأمین می‌کند و مابقی آن باید از طریق بخش خصوصی که کمتر رغبتی برای سرمایه‌گذاری در این بخش دارد، تأمین شود. اما آن طور که طرزطلب گفته است، تنها ۱۰ درصد آن از طریق صندوق توسعه ملی وصول شده است.

ضمن آنکه وعده وزیر نیرو برای ۵۰ هزار مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر در پنج سال به سرمایه ای ۱۵ میلیارد دلاری نیاز دارد و مشخص نیست که آیا طی سال های آینده بخش خصوصی برای تأمین مالی آن ورود می‌کند یا خیر. همچنین به اعتقاد کارشناسان، تنها راه برون رفت از خاموشی های برنامه ریزی شده و برنامه ریزی نشده توسعه تجدیدپذیرهاست، بنابراین بهتر است وزارت نیرو و صندوق توسعه ملی، در این باره شفاف سازی کنند.

روی خط جامعه

استفاده از ظرفیت مدارس برای آموزش سالمندان، از هفته آینده

ایسنا| رئیس سازمان بهزیستی بیان کرد: دوازده برنامه در حوزه سالمندان در حال طراحی داریم؛ ازجمله استفاده از ظرفیت مدارس برای آموزش سالمندان که از هفته آینده آغاز می شود. سید جواد حسینی با اشاره به روند شتاب گیر سالمندی درکشور گفت: امروز ما در معرض چالش بزرگ سالمندی قرار داریم و پیش بینی می شود در سال ۱۴۳۰ به یکی از سالمندترین کشورهای دنیا تبدیل شویم. در همین راستا، سازمان بهزیستی سند جامع سالمندی را با جدیت دنبال می‌کند و بخش بزرگی از تمرکز ما در این حوزه، بر توانمندسازی فرهنگی و معنوی سالمندان است؛ چراکه بسیاری از نیازهای آنان، تنها با مداخلات پزشکی برطرف نمی شود.

ابلاغ ضابطه توزیع اینترنتی دارو؛ به زودی

ایرنا| رئیس سازمان غذاودارو درباره فروش اینترنتی داروها گفت: مردم به دنبال تهیه دارو از مبادی غیررسمی نباشند؛ ضابطه توزیع اینترنتی داروها به زودی آماده و ابلاغ می شود. مهدی پیرصالحی اظهار کرد: کاملا مخالف فروش آنلاین دارو از سکوها و سایت هایی که مجوز ندارند هستیم و حتما در این خریدها مردم باید نگران داروی قاچاق و تقلبی باشند. ضابطه توزیع اینترنتی دارو در حال آماده سازی است و امیدواریم به زودی آماده و اعلام شود و بعد از اعلام، سکوها و سایت هایی که طبق ضابطه کار می‌کنند، می توانند دارو را توزیع کنند.

ایران، موفق به تولید غذای کامل بیماران مراقبت های ویژه شد

تسنیم| متخصصان یک شرکت دانش بنیان موفق شدند به دانش فنی تولید غذای کامل بیماران مراقبت های ویژه دست یابند. این محصول، ویژه بیماران گوارشی وکلیوی است. در فرمولاسیون این محصول، ۲۸ ماده مغذی شامل مجموعه ای از ویتامین ها، مینرال ها و ترکیبات موردنیاز بدن گنجانده شده است. همچنین از پروتئین های هیدرولیزشده استفاده شده است تا از تخریب پروتئین درون بدن جلوگیری شود یا آن را به حداقل برساند؛ فرایندی که به ویژه برای بیماران بخش مراقبت های ویژه اهمیت دارد. بومی سازی غذای کامل بیماران مراقبت های ویژه، علاوه بر بهبود روند درمان، ویژگی هایی دارد که بر اساس نیازهای خاص بیماران ایرانی و مطابق با نظر پزشکان متخصص این حوزه طراحی شده است. این محصول با رعایت استانداردهای جهانی، نه تنها اثربخشی فراوان دارد، بلکه با قیمتی کمتر از ۵۰ درصد نمونه های خارجی عرضه می شود.

عدد خبر

۸۰۰۰ مرکز

ایسنا| مدیرکل هماهنگی شبکه های مردمی کمیته امداد امام خمینی(ره) گفت: بیش از ۸ هزار مرکز نیکوکاری درکشور فعال است.

حمزه علی کوهساری با بیان اینکه مراکز نیکوکاری در سرفصل های اهدای جهیزیه، مسکن، بهداشت و درمان، اشتغال و معیشت به مددجویان جامعه هدف، خدمت رسانی می‌کنند، تصریح کرد: یکی از اهداف ما در مراکز نیکوکاری، توانمندی مددجویان با ایجاد اشتغال، تأمین مسکن و... است. همه مراکز نیکوکاری توسط مردم و برای مردم اداره می شود و فرایند ثبت و ضبط کمک ها درکمترین زمان انجام می شود که این روند در راستای اجرای عدالت در بهره‌گیری از خدمات است.